

Sebahodnotenie kvality niektorých činností Akreditačnej komisie

Vypracovali

prof. Ing. Edita **Virčíková**, CSc.
prof. Ing. Pavol **Návrat**, PhD.
prof. RNDr. Peter **Mikulecký**, PhD.
prof. Ing. Matej **Bílý**, DrSc.
RNDr. Mária **Holická**

September 2007

Úvod

Akreditačná komisia, poradný orgán vlády Slovenskej republiky (ďalej iba „AK SR“ alebo „AK“), sa systematicky venuje hodnoteniu a posudzovaniu kvality vysokých škôl a napomáha im pri zabezpečovaní kvality (quality assurance). Toto poslanie jej vyplýva v prvom rade zo zákona o vysokých školách ako aj z členstva napr. v ENQA (Európske združenie akreditačných komisií a agentúr na zabezpečenie kvality vo vysokoškolskom vzdelávaní) a v INQAAHE (celosvetová sieť takýchto inštitúcií). Na druhej strane, slovenské skúsenosti z akreditačného procesu úspešne odovzdávame prostredníctvom členstva do siete stredo európskych a východo európskych inštitúcií CEENetwork.

AK SR si uvedomuje, že aj samotné posudzovanie kvality musí mať kvalitu. Preto je legitímne pýtať sa, ako kvalitne robia svoju prácu tí, ktorí posudzujú kvalitu iných. Túto otázku si kladie nielen verejnosť, ale aj AK SR samotná, pretože má záujem o kvalitu vlastnej činnosti.

Toto je hlavný motív, ktorý viedol AK SR k tomu, aby hľadala cesty, ako systematicky zlešovať svoju činnosť. AK SR vidí v zásade dve cesty hodnotenia kvality: vnútornú cestu a vonkajšiu cestu. Preto sa podujala zorganizovať vnútorné a následne aj vonkajšie hodnotenie svojej činnosti. Na uskutočnenie vnútorného hodnotenia netreba nikoho zvonku, treba však vymyslieť pravidlá a postupy. Na uskutočnenie vonkajšieho hodnotenia si už AK SR evidentne sama nevystačí. Rozhodli sme sa, že na oboch cieľoch budeme spolupracovať s podobnou inštitúciou. Voľba padla celkom prirodzene na Akreditačnú komisiu Českej republiky (ďalej iba „AK ČR“), s ktorou máme spoločnú minulosť v rámci akreditačného procesu, nie je tu jazyková bariéra a stále máme viaceré podobné problémy.

Cieľom spoločného projektu AK ČR a AK SR je vzájomná spolupráca pri budovaní systému vnútorného a vonkajšieho hodnotenia akreditačných komisií, vytvorenie inštitucionálnych a systémových podkladov pre vzájomné externé hodnotenie systémov a spolupráca pri rozvoji národných systémov zabezpečovania kvality vo vysokom školstve. Ďalším cieľom je vytvorenie predpokladov pre budúce vzájomné uznávanie výsledkov hodnotenia a akreditácií.

V prvej etape spoločného projektu je potrebné navrhnuť vnútorné hodnotenie AK ČR a AK SR, ktoré vychádza z presvedčenia, že po splnení podmienok *Štandardov a smerníc pre zabezpečovanie kvality v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania*, musí AK zaviesť taký systém, pre ktorý by spracovávané materiály a dokumenty AK preukazovali, že:

1. Postupy a výsledky činnosti AK odrážajú jej poslanie a ciele v oblasti zabezpečovania kvality (činnosť AK musí byť v súlade s príslušnou legislatívou, musí dodržiavať prijaté štandardy, výsledky musia byť zverejňované, vrátane stanovísk hodnotených).
2. AK má vypracovaný funkčný systém zabezpečenia vylúčenia konfliktov záujmov vo všetkých oblastiach jej pôsobenia.
3. AK má funkčný systém vnútorného hodnotenia zabezpečovania kvality, ktorý zahŕňa mechanizmus vnútornej spätnej väzby (sumarizácia názorov od členov AK, pracovníkov sekretariátu a VŠ – žiadateľov), vnútorný mechanizmus zabezpečovania kvality (postupy uplatňovania odporúčaní na trvalé zlepšovanie, vyplývajúce z vnútornej spätnej väzby).

Vnútorný systém hodnotenia AK musí spĺňať najmä tieto ciele:

1. Vytvorenie dôveryhodného a transparentného systému vnútorného hodnotenia, ktorý zabezpečí kvalitu procesov, kritérií a ďalších aktivít AK a ich optimalizáciu.

2. Umožnenie identifikácie miery naplňovania všetkých *Štandardov a smerníc...*, zameraných na oblasť vnútorného hodnotenia pri súčasnom rešpektovaní národného špecifika (legislatívnych požiadaviek, kultúrno-historických činiteľov...).
3. Vhodné previazanie systému vnútorného a vonkajšieho hodnotenia.

Základným cieľom sebahodnotenia je odhalenie silných a slabých stránok organizácie a hľadanie príležitostí na zlepšovanie sa. Aplikácia sebahodnotiacich metód má aj mnohé ďalšie zaujímavé prednosti, napr.:

- je jasne algoritmizovateľným prístupom k procesom neustáleho zlepšovania, pretože nekompromisne upozorňuje na všetky významnejšie šance ku zmenám,
- je hodnotením odvodeným od faktov a nie od pocitov jednotlivcov – sebahodnotenie je skúmanie a vyhodnocovanie dôkazov s následnou kvantifikáciou vyzretosti systému manažérstva kvality,
- je mimoriadne účinnou formou učenia sa ľudí v organizácii, lebo sami zamestnanci sú vedení a motivovaní k odhaľovaniu silných a slabých stránok v oblasti vykonávaných činností a dosahovaných výsledkov,
- je silným nástrojom odhaľovania a diagnostiky slabých miest za predpokladu, že sa naplňuje princíp pravdy,
- je metódou dávajúcou kvantifikovateľné výsledky a teda nútiace k zavádzaniu a systémovému využívaniu celého množstva rôznych meraní,
- umožňuje priebežné hodnotenie stavu dosiahnutej excelencie aj v porovnávaní s inými organizáciami, atď.

Pri východiskách návrhu modelu sebahodnotenia sme brali do úvahy:

- situáciu v SR
- návrh osnovy o vnútornom hodnotení AK SR
- špecifickosť činnosti AK SR
- kritériá EFQM a CAF

Sebahodnotiaca správa, ak má byť meraním systémovým, mala by poskytovať všetky výsledky v kvantifikovanej podobe, a to bez ohľadu na to, ktorý zo systémov sebahodnotenia použijeme. Výsledky predstavujú úroveň, akou organizácia spĺňa kritériá zvoleného modelu posudzovania.

Pre potreby hodnotenia AK SR sme použili dotazníkovú metódu, ktorá má štyri stupne vyspelosti s označením stupňov 0 – 4. Tie predstavujú úspešnosť organizácie v percentuálnom vyjadrení.

Návrh osnovy správy o vnútornom hodnotení AK vyplýva z čiastkovej správy projektu CSVŠ č. LS 0316 „Hodnocení kvality vysokých škol - spoločný projekt AK ČR a AK SR), pričom princípálne sa odporúča hodnotiť:

- I. Štruktúra
- II. Kvalita procesu
- III. Výsledky evalvačných a akreditačných výstupov

V predkladanej správe Sebahodnotenie kvality niektorých činností Akreditačnej komisie sú zosumarizované výsledky, ktoré boli získané na základe dotazníkov, vyplnených anonymne členmi AK a členmi pracovných skupín AK.

1. Hodnotenie výsledkov

Pre každú z hodnotiacich škál si mohli členovia PS vybrať hodnotenie, v ktorom je uvedený popis kritérií a možné odpovede, pričom sa ponechal aj priestor na komentár.

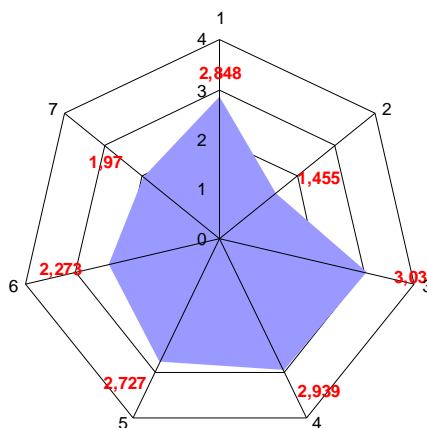
Hodnotiaca škála	Hodnotenie		
	Kritérium	Odpoveď	Komentár
0	Nemerajú sa žiadne výsledky	neviem	
1	Kľúčové otázky sú merané a ukazujú negatívne trendy alebo stagnáciu.	nie, nevyhovujúce, nedostatočné, neidentifikované, zriedka, neuspokojivé	
2	Výsledky ukazujú mierny pokrok.	skôr nie, skôr nevyhovujúce, skôr nedostatočné, skôr neidentifikované, niekedy, uspokojivé	
3	Výsledky ukazujú podstatný pokrok.	skôr áno, skôr vyhovujúce, skôr dostatočné, skôr identifikované, prevažne, dobré	
4	Dosahujú sa výnimočné výsledky a porovnania voči vlastným cieľom sú pozitívne.	áno, vyhovujúce, dostatočné, identifikované, vždy, veľmi dobré	

1.1. Hodnotenie výsledkov členmi pracovných skupín

Kritérium 1: Hodnotenie štruktúry AK

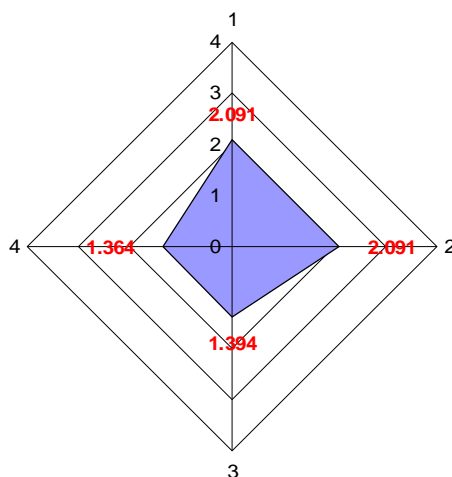
Subkritérium: 1.2 Hodnotenie štruktúry na úrovni stálych PS a „ad hoc“ PS

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Zodpovedá počet a zloženie PS AK potrebám?	2,848
2.	Je potrebné niektoré PS AK zlúčiť alebo rozdeliť?	1,455
3.	Je zloženie členov PS AK vhodné z hľadiska zastúpenia ďalších záujmových skupín (napr. zamestnávateľov, SAV, prípadne študentov, atď.)?	3,03
4.	Je účasť na zasadnutiach PS AK dostatočná?	2,939
5.	Je vyťaženosť jednotlivých členov PS AK pri procesoch posudzovania žiadostí rovnomerná?	2,727
6.	Zodpovedá počet a zloženie „ad hoc“ potrebám?	2,273
7.	Je vyťaženosť jednotlivých členov „ad hoc“ pri procesoch posudzovania žiadostí rovnomerná?	1,970
1.2	Celkom – priemerná hodnota	2,463

Subkritérium: 1.3 Hodnotenie štruktúry na úrovni účelových pracovných skupín pre komplexné akreditácie

	Otázka	Hodnotiacia škála
1.	Zodpovedá počet členov AK potrebám pre komplexné akreditácie?	2,091
2.	Zodpovedá zloženie AK z hľadiska odborov potrebám pre komplexné akreditácie?	2,091
3.	Je vyťaženosť jednotlivých členov AK pri komplexných akreditáciách rovnomerná?	1,394
4.	Existuje zapojenie jednotlivých členov do procesu komplexných akreditácií a prípravy príslušných dokumentov?	1,364
1.3	Celkom – priemerná hodnota	1,735

Celkové hodnotenie kritéria č. 1: 2,198

Kritérium 2: Hodnotenie kvality procesov

Subkritérium: 2.1. Hodnotenie efektivity činnosti AK

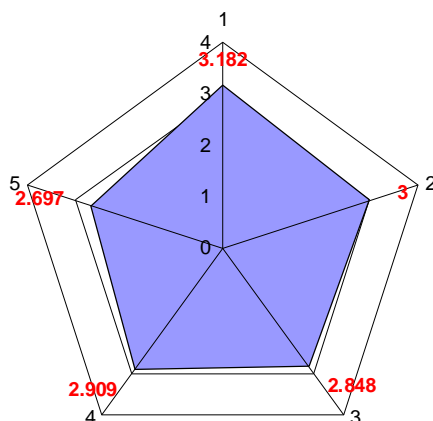
	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Zodpovedá obsah a forma žiadostí a ďalších podkladov pre rokovania AK požiadavkám?	2,758
2.	Zodpovedá metodika posudzovania žiadostí požiadavkám?	2,758
2.1	Celkom – priemerná hodnota	2,758

Subkritérium: 2.2. Hodnotenie komunikácie

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Je vnútorná komunikácia AK – PS AK dostatočná?	3,091

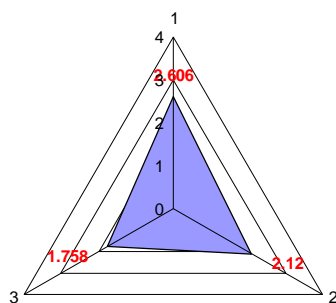
Subkritérium: 2.3. Hodnotenie transparentnosti procesov

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Je zverejňovanie informácií o AK na WEB dostatočné?	3,182
2.	Je dodržiavanie kritérií hodnotenia akreditačných procesov dostatočné?	3,000
3.	Je zdôvodňovanie zamietnutých žiadostí dostatočné?	2,848
4.	Je definovanie požiadaviek na doplnenie žiadostí pri ich prerušení transparentné?	2,909
5.	Je dodržiavanie lehôt na prejednávanie žiadostí v súlade s legislatívou?	2,697
2.3	Celkom – priemerná hodnota	2,927

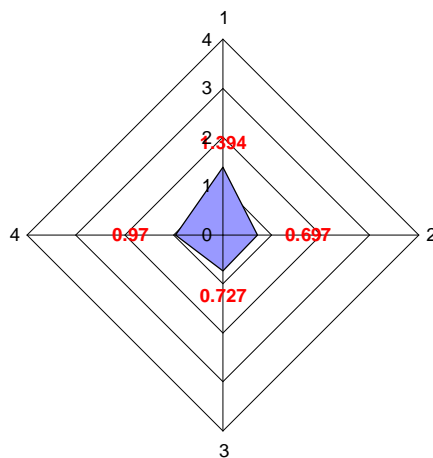
Subkritérium: 2.5. Hodnotenie posúdenia nezávislosti AK

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Je funkčná a procesná nezávislosť AK dostatočne zabezpečená?	2,606
2.	Je mechanizmus ochrany pred politickými a lobistickými tlakmi dostatočný?	2,212
3.	Pociťujete potrebu tvorby vnútorného „etického kódexu“ člena AK a člena PS AK?	1,758
2.5	Celkom – priemerná hodnota	2,192

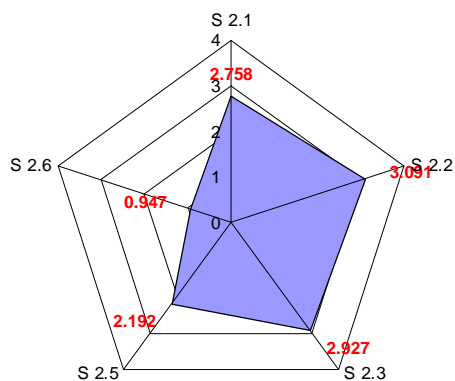

Subkritérium: 2.6. Hodnotenie kontrolných mechanizmov

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Sú zabezpečené vnútorné kontrolné mechanizmy, ak áno, akým spôsobom?	1,394
2.	Existujú postupy šetrenia v prípade, že dôjde k porušeniu pravidiel akreditačného procesu?	0,697
3.	Existujú postupy šetrenia v prípade, že dôjde k porušeniu pravidiel kritérií?	0,727
4.	Existuje dokumentácia procesov kontroly, ak áno, je zodpovedajúca?	0,970
2.6	Celkom – priemerná hodnota	0,947

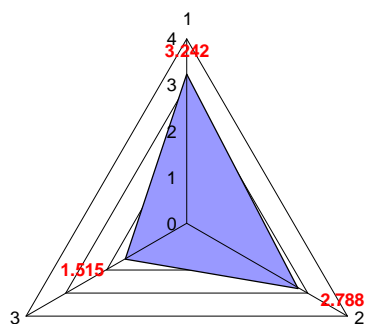

Celkové hodnotenie kritéria č. 2: 2,240

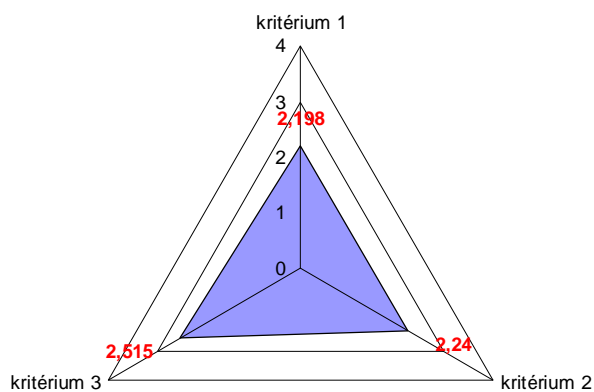

Kritérium 3: Hodnotenie výsledkov akreditačných výstupov

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Sú výsledky činnosti AK a jej PS na dostatočnej úrovni z hľadiska kvantity?	3,242
2.	Sú výsledky činnosti AK a jej PS na dostatočnej úrovni z hľadiska kvality?	2,788
4.	Existujú problémy, ktoré by sa mali riešiť, ak áno, navrhnite ktoré.	1,515
3	Celkom – priemerná hodnota	2,515

Celkové hodnotenie kritérií 1 – 3: 2,318

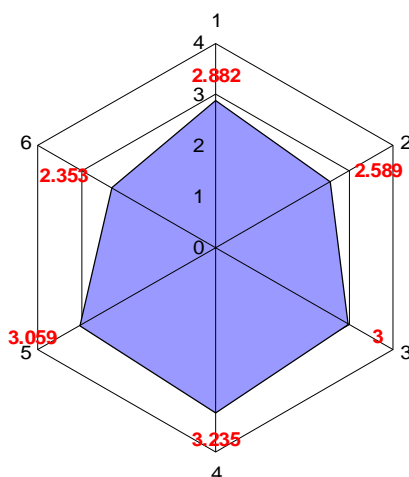

1.2. Hodnotenie výsledkov členmi Akreditačnej komisie

Kritérium 1: Hodnotenie štruktúry AK

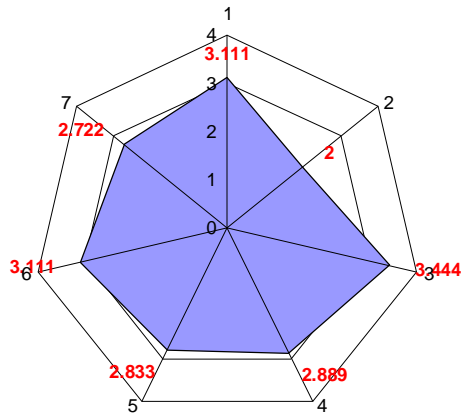
Subkritérium: 1.1 Hodnotenie štruktúry na úrovni AK

	Otázka	Hodnotiaca škála
1	Je zloženie členov AK efektívne z hľadiska zastúpenia študijných odborov?	2,882
2	Je zloženie členov AK efektívne z hľadiska zastúpenia zahraničných členov AK?	2,589
3	Je zloženie členov AK efektívne z hľadiska efektivity rokovaní?	3,000
4	Je zloženie členov AK efektívne z hľadiska zastúpenia ďalších záujmových skupín (napr. zamestnávateľov, atď.)?	3,235
5	Je účasť na zasadnutiach AK dostatočná?	3,059
6	Je vyťaženosť jednotlivých členov AK pri procesoch posudzovania žiadostí rovnomerná?	2,353
1.1	Celkom – priemerná hodnota	2,853

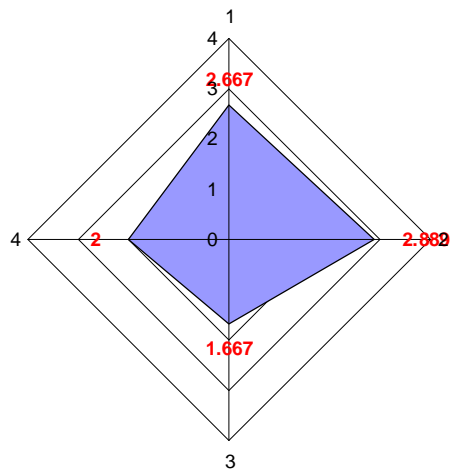
Subkritérium: 1.2 Hodnotenie štruktúry na úrovni stálych PS a „ad hoc“ PS

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Zodpovedá počet a zloženie PS AK potrebám?	3,111
2.	Je potrebné niektoré PS AK zlúčiť alebo rozdeliť?	2,000
3.	Je zloženie členov PS AK vhodné z hľadiska zastúpenia ďalších záujmových skupín (napr. zamestnávateľov, SAV, prípadne študentov, atď.)?	3,444
4.	Je účasť na zasadnutiach PS AK dostatočná?	2,889
5.	Je vyťaženosť jednotlivých členov PS AK pri procesoch posudzovania žiadostí rovnomerná?	2,833
6.	Zodpovedá počet a zloženie „ad hoc“ potrebám?	3,111
7.	Je vyťaženosť jednotlivých členov „ad hoc“ pri procesoch posudzovania žiadostí rovnomerná?	2,722
1.2	Celkom – priemerná hodnota	2,873

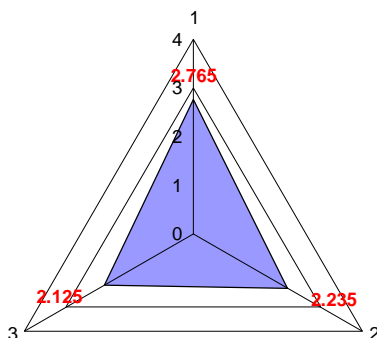
Subkritérium: 1.3 Hodnotenie štruktúry na úrovni účelových pracovných skupín pre komplexné akreditácie

	Otázka	Hodnotiacia škála
1.	Zodpovedá počet členov AK potrebám pre komplexné akreditácie?	2,667
2.	Zodpovedá zloženie AK z hľadiska odborov potrebám pre komplexné akreditácie?	2,889
3.	Je vyťaženosť jednotlivých členov AK pri komplexných akreditáciách rovnomerná?	1,667
4.	Existuje zapojenie jednotlivých členov do procesu komplexných akreditácií a prípravy príslušných dokumentov?	2,000
1.3	Celkom – priemerná hodnota	2,306

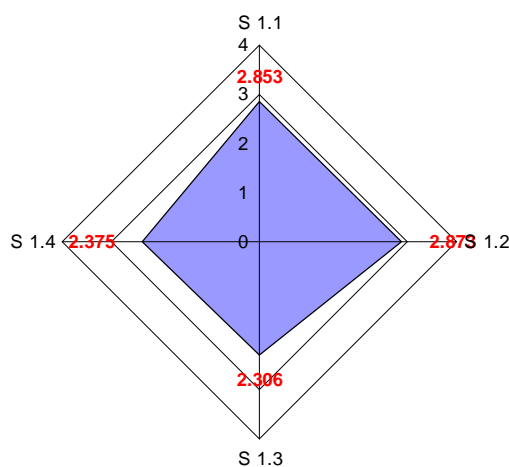

Subkritérium: 1.4 Hodnotenie štruktúry na úrovni sekretariátu AK

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Zodpovedá počet členov sekretariátu potrebám AK?	2,765
2.	Zodpovedá zloženie sekretariátu z hľadiska kvalifikácie potrebám AK?	2,235
3.	Je materiálne – technické vybavenie sekretariátu pre potreby AK vyhovujúce?	2,125
1.4	Celkom – priemerná hodnota	2,375

Celkové hodnotenie kritéria č. 1: 2,697

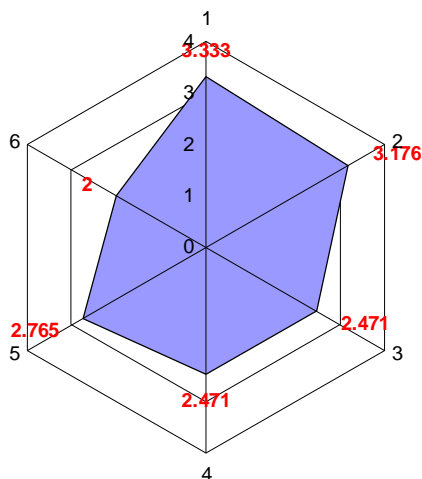
Kritérium 2: Hodnotenie kvality procesov

Subkritérium: 2.1. Hodnotenie efektivity činnosti AK

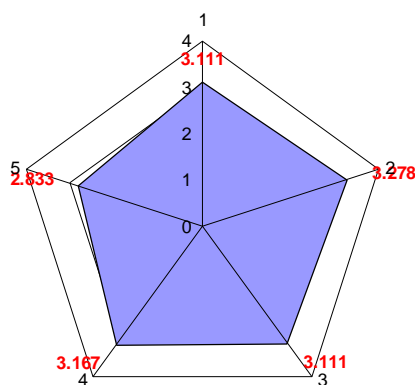
	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Zodpovedá obsah a forma žiadostí a ďalších podkladov pre rokovania AK požiadavkám?	2,667
2.	Zodpovedá metodika posudzovania žiadostí požiadavkám?	3,111
2.1	Celkom – priemerná hodnota	2,889

Subkritérium: 2.2. Hodnotenie komunikácie

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Je vnútorná komunikácia AK – sekretariát dostatočná?	3,333
2.	Je vnútorná komunikácia AK – PS AK dostatočná?	3,176
3.	Je vonkajšia komunikácia AK – MŠ SR dostatočná?	2,471
4.	Je vonkajšia komunikácia AK – SRK dostatočná?	2,471
5.	Je vonkajšia komunikácia AK – RVŠ dostatočná?	2,765
6.	Je vonkajšia komunikácia AK – verejnosť?	2,000
2.2	Celkom – priemerná hodnota	2,703

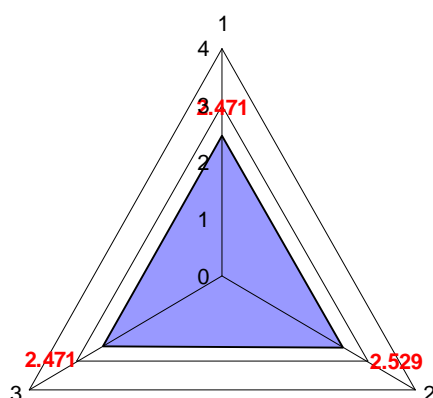
Subkritérium: 2.3. Hodnotenie transparentnosti procesov

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Je zverejňovanie informácií o AK na WEB dostatočné?	3,111
2.	Je dodržiavanie kritérií hodnotenia akreditačných procesov dostatočné?	3,278
3.	Je zdôvodňovanie zamietnutých žiadostí dostatočné?	3,111
4.	Je definovanie požiadaviek na doplnenie žiadostí pri ich prerušení transparentné?	3,167
5.	Je dodržiavanie lehôt na prejednávanie žiadostí v súlade s legislatívou?	2,833
2.3	Celkom – priemerná hodnota	3,1

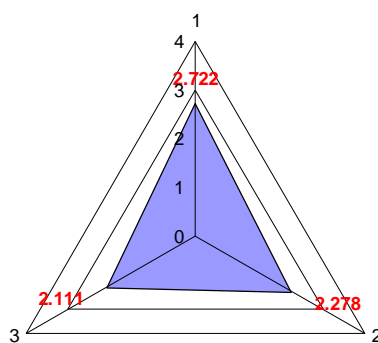
Subkritérium: 2.4. Hodnotenie medzinárodnej spolupráce

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Je zodpovedajúca spolupráca AK s podobnými grémiami susedných a ďalších krajín v rámci Bolonského procesu?	2,471
2.	Je zabezpečené napĺňovanie Štandardov a smerníc pre zabezpečovanie kvality v Európskom priestore vysokého školstva dostatočné?	2,529
3.	Je aktívna prezentácia AK na medzinárodných akciách, vrátane členstva AK v medzinárodných organizáciách dostatočná?	2,471
2.4	Celkom – priemerná hodnota	2,490

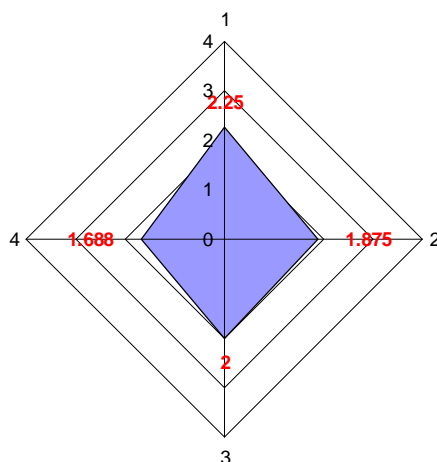
Subkritérium: 2.5. Hodnotenie posúdenia nezávislosti AK

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Je funkčná a procesná nezávislosť AK dostatočne zabezpečená?	2,722
2.	Je mechanizmus ochrany pred politickými a lobistickými tlakmi dostatočný?	2,278
3.	Pociťujete potrebu tvorby vnútorného „etického kódexu“ člena AK a člena PS AK?	2,111
2.5	Celkom – priemerná hodnota	2,370

Subkritérium: 2.6. Hodnotenie kontrolných mechanizmov

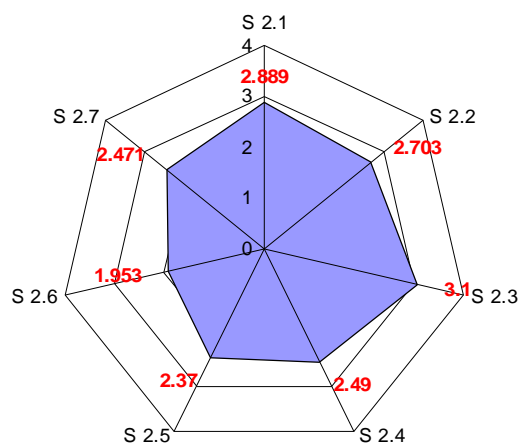
	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Sú zabezpečené vnútorné kontrolné mechanizmy, ak áno, akým spôsobom?	2,250
2.	Existujú postupy šetrenia v prípade, že dôjde k porušeniu pravidiel akreditačného procesu?	1,875
3.	Existujú postupy šetrenia v prípade, že dôjde k porušeniu pravidiel kritérií?	2,000
4.	Existuje dokumentácia procesy kontroly, ak áno, je zodpovedajúca?	1,688
2.6	Celkom – priemerná hodnota	1,953

Subkritérium: 2.7. Hodnotenie finančného zabezpečenia a efektivity využitia finančných prostriedkov

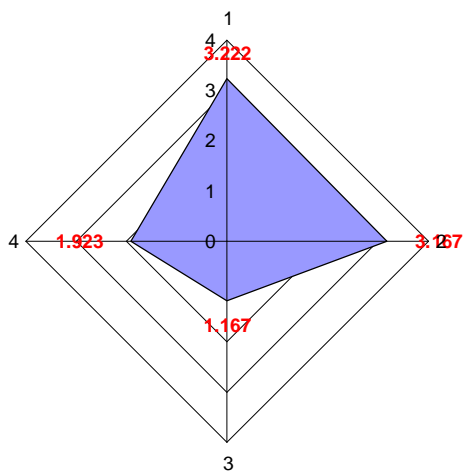
	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Sú vyčlenené finančné prostriedky pre činnosť AK dostatočné?	1,824
2.	Sú vyčlenené finančné prostriedky pre činnosť AK efektívne vynakladané?	3,118
2.7	Celkom – priemerná hodnota	2,471

Celkové hodnotenie kritéria č. 2: 2,593

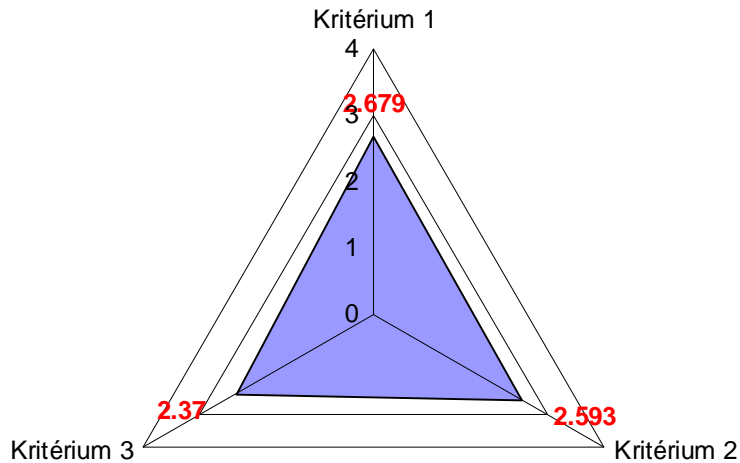

Kritérium 3: Hodnotenie výsledkov akreditačných výstupov

	Otázka	Hodnotiaca škála
1.	Sú výsledky činnosti AK a jej PS na dostatočnej úrovni z hľadiska kvantity?	3,222
2.	Sú výsledky činnosti AK a jej PS na dostatočnej úrovni z hľadiska kvality?	3,167
3.	Existujú zdokumentované pripomienky VŠ a verejnosti k výsledkom činnosti AK a PS AK, ak áno, čoho sa týkajú?	1,167
4.	Existujú problémy, ktoré by sa mali riešiť, ak áno, navrhnite ktoré.	1,923
3	Celkom – priemerná hodnota	2,370

Celkové hodnotenie kritérií 1 až 3: 2,547

2. Diskusia výsledkov

2.1. Výsledky vyplývajúce z hodnotenia členmi pracovných skupín

Celkový počet členov pracovných skupín je v súčasnosti 210 (okrem členov AK, ktorí sú zároveň členmi PS). Počet vyplnených vrátených dotazníkov bol 33, čo je 15,71 %-ná návratnosť. Z hľadiska štatistického vyhodnocovania je táto percentuálna návratnosť nízka. Obecné príčiny je možné identifikovať s najväčšou pravdepodobnosťou nasledovne:

1. Majú členovia PS naozaj o túto prácu záujem?
2. Bola zvolená vhodná doba na vyplňovanie dotazníkov (prázdninové obdobie)?
3. V niektorých PS sú členmi aj akademickí funkcionári VŠ.

Kritérium 1: Hodnotenie štruktúry AK

Subkritérium: 1.2 Hodnotenie štruktúry na úrovni stálych PS a „ad hoc“ PS

Negatíva:

Väčšina členov PS sa nevedela vyjadriť k otázke zlúčenia alebo rozdelenia PS a k vyťažnosti jednotlivých členov „ad hoc“ pri procese posudzovania žiadostí.

Pozitíva:

Členovia PS zloženie členov PS hodnotia vyhovujúce, skôr dostatočné, prevažne dobré. Podobné konštatovanie platí aj o účasti na zasadnutiach PS:

Subkritérium: 1.3 Hodnotenie štruktúry na úrovni účelových pracovných skupín pre komplexné akreditácie

Väčšina členov PS sa k tomuto kritériu zatiaľ nevie vyjadriť, pretože komplexné akreditácie sa len „rozbiehajú“.

Kritérium 2: Hodnotenie kvality procesov

Subkritérium: 2.1. Hodnotenie efektivity činnosti AK

Výsledky je možné hodnotiť podľa členov PS ako mierny pokrok, čiastočne uspokojivo.

Subkritérium: 2.2. Hodnotenie komunikácie

Negatíva:

Členovia PS hodnotia dodržiavanie lehôt na prerokovanie žiadostí ako uspokojivé, nie však veľmi dobré.

Pozitíva:

Vnútroštrná komunikácia AK – PS je mierne nad hodnotiacou škálou 3, t.j. skôr dostatočná. Zverejňovanie informácií na WEB-e je skôr dostatočné, nie však dostatočné.

Subkritérium: 2.5. Hodnotenie posúdenia nezávislosti AK

Nezávislosť AK je skôr nedostatočná (nedosahuje ani hodnotu 3 hodnotiacej škály), potrebu tvorby vnútroštrného „etického kódexu“ členovia PS pociťujú zriedka alebo nevedia sa k tejto otázke vyjadriť.

Subkritérium: 2.6. Hodnotenie kontrolných mechanizmov

Negatíva:

Celkovo toto hodnotenie vyznieva veľmi negatívne (celková priemerná hodnota zo 4 otázok z hodnotiacej škály je len 0,947), resp. členovia PS nie sú informovaní o spätnej väzbe kontrolných mechanizmov a takmer nevedia, či existujú postupy šetrenia v prípade, ak dôjde k porušeniu pravidiel akreditačného procesu alebo k porušeniu pravidiel kritérií. Dokumentácia procesov kontroly nie je identifikovaná.

Kritérium 3: Hodnotenie výsledkov akreditačných výstupov

Negatíva:

Členovia PS nevedeli odpovedať na otázku, či je potrebné nejaké problémy riešiť. Z hľadiska kvality považujú výsledky činnosti AK a PS za skôr nevyhovujúce, resp. niekedy uspokojivé, prevažne dobré.

Pozitíva:

Z hľadiska kvantity považujú výsledky činnosti AK a PS za prevažne dobré.

2.2. Ďalšie námety, pripomienky a odporúčania, vyplývajúce z hodnotenia členmi pracovných skupín

Existujú problémy, ktoré by sa mali riešiť?

1. Nie každá univerzita musí mať akreditované študijné programy vo všetkých odboroch a stupňoch VŠ vzdelania, o ktoré sa usiluje, a rovnako nemusí mať udelené právo habilitácií a inaugurácií. To (právo habilitácií a inaugurácií) by mali mať udelené iba naozaj kvalitné vysoké školy. Kritériom by malo byť nie to, či daná akreditácia je pre univerzitu či región potrebná, ale iba to, či výučba (resp. habilitácia či inaugurácia) je (alebo by bola) na danej univerzite na potrebnej úrovni. Zamietnutia v prípade

nedosiahnutia potrebnej medzinárodnej úrovne by nemali byť považované za krivdu alebo diskrimináciu vysokej školy.

2. V závažných prípadoch by mala AK mať právo vstúpiť do habilitačného alebo menovacieho konania a dokonca mať právo zastaviť proces (aj po úspešnej habilitácii či inaugurácii, ale pred definitívnym podpisom docentského či profesorského dekrétu), a dokonca aj (v extrémne závažných prípadoch) aj právo takejto fakulte či škole okamžite zrušiť právo habilitácií a inauguračných konaní.
3. Rovnomerné (paritné) zastúpenie univerzít v AK nutne vedie k znižovaniu úrovne VŠ. Odporúčam v AK výrazne zvýšiť váhu najkvalitnejších VŠ.
4. Nie vždy sa podarí eliminovať „politikum“ v pozadí a aj v našej PS sa často uprednostňujú výrazy na diplomatické zamietnutie žiadosti pred tvrdo objektívnymi. Toto hodnotenie súvisí v predchádzajúcim. Nejasne definované dôvody zamietnutia – nejasné požiadavky.
5. Hlavný problém činnosti PS už ani nie je v kvalite posudzovaných žiadostí a ostatných procesov, ktoré s prácou súvisia. Tam sa zaznamenal dosť veľký pokrok. Hlavný problém vidím v podmienkach a možnostiach ako je na Slovensku možné založiť vysokú školu, nový študijný odbor a pod.. Niekedy mám z predložených žiadostí pocit, že už sa často blížíme k situácii, že keď sa na niektorej katedre nedohodnú, tak jedna skupina založí novú VŠ alebo nový študijný odbor na inej VŠ či univerzite. Formálne aj obsahovo je všetko v súlade so zákonom, ale považujem to za hlavný problém znižovania úrovne vysokoškolského štúdia (hovorím za oblasť ekonomických študijných odborov).
6. Členovia PS by mali byť tiež odmeňovaní adekvátne za svoju prácu.
7. Zásadne nemať rovnaké kritériá a porovnávanie „humanitných a prírodovedných odborov na jednej strane a technických na druhej. Katastrofálne postavenie Slovenska v aplikovanom výskume a inováciách je jedným z priamych dôsledkov akreditačnej politiky rovnakých kritérií (vrátane habilitačných a vymenúvacích konaní) aj pre technické univerzity (fakulty).
8. Stanoviť jednoznačné kritériá „pod ktoré sa nemôže ísť“, aby bol ŠP schválený.
9. Možno by bolo dobré zapojiť viac zahraničných odborníkov do PS.
10. Zjednodušiť žiadosť a tým aj metodiku posudzovania.
11. Nie sú jasné zásady garantovania študijných programov (kto, za akých podmienok a koľko programov, jednodoborové aj učiteľské?)
12. Precíznejšie pravidlá a hlavne ich objektívne dodržiavanie.
13. Nie všetky žiadosti, ku ktorým sa má naša Pracovná skupina vyjadrovať, sú pre nás na webe dostupné. Často nemáme prístup k žiadostiam medziobdorovej povahy (čo potom musí nahrádzať explicitné posielanie fajlov (alebo aj hardcopy) predsedom PS).
14. Otváranie prehľadu žiadostí je pomalé (typicky od 1 do 5 minút). Ešte horšie je to, že ak potrebujeme otvoriť nejakú žiadosť, celý zoznam sa načíta (rovnako pomaly) od začiatku (!), ak je tých žiadostí viac, celé otváranie sa pre každú žiadosť opakuje. (Je síce v princípe možné, že je to špecifika iba môjho počítača, ale obávam sa, že to je tak pre všetkých.)
15. Pre odhlásenie sa z informačného systému AK je potrebné sa vrátiť na štartovaciu stránku, čo znamená opakované načítanie celého zoznamu. (Aj tu platí predchádzajúca poznámka, že to môže byť aj špecifikum jedného počítača)
16. Vidieť pokrok v kvalite žiadostí. Domnievam sa, že sa tu prejavuje najviac činnosť PS ako spätná väzba na fakulty a VŠ.
17. Aj keď mám výhrady k niektorým kritériám na posudzovanie žiadostí, zaviedli objektívnejší základ pre posúdenie kvality.

18. Nesprávne alebo neúplné údaje (zámerne) v akreditačných spisov - nájsť opatrenie ako takéto inštitúcie sankcionovať.
19. Výběr členů do PS AK a AK by měl probíhat takovým způsobem, aby byli vybráni pouze lidé s vysokým morálním kreditem, ti již nepotřebují "etický kódex".
20. V predchádzajúcom období sa vyskytli prípady, že si niektoré vysoké školy zvolili „svojské“ cesty pre akreditovanie svojich študijných programov – obišli príslušnú PS AK presunutím akreditačného spisu do inej – „priaznivejšej“ komisie. Zdá sa, že v pozadí boli predovšetkým politické záujmy a tlaky. V takomto prípade PS AK stráca svoj zmysel a opodstatnenie.
21. Myslím si, že v AK by mali byť zastúpené humanitné vedy vo väčšej miere
22. Akreditačná komisia by si mala prostredníctvom pracovných skupín overiť garantov jednotlivých odborov, či sú skutočnými garantmi na plný pracovný úväzok
23. Vždy je možné zlepšovať, napr. akademickí funkcionári by nemuseli byť členmi PS
24. Doriešiť zainteresovanosť členov PS, nespoliehať sa len na ich morálnu zodpovednosť.
25. Najväčší problém vidím v mechanizme akreditácií učiteľských študijných programov, v neprípustnosti garantovania odborných a z nich odvodených učiteľských študijných programov tými istými garantmi (s výnimkou jazykov), z nespočetného množstva kombinácií, z ktorých každá musí byť osobitne dekrétovaná. Ak je škola spôsobilá uskutočňovať študijný program v odbore, je spôsobilá uskutočňovať aj učiteľský študijný program, ak má adekvátne pedagogicko-psychologický a spoločensko-vedný základ s príslušným garantom. Zároveň sa osobitne dekrétuje aj forma: denná/externá. Podľa môjho názoru by forma štúdia podobne ako metóda nemala podliehať akreditácii. Je potrebné zjednodušiť celý mechanizmus, odbremeniť pracovné skupiny AK, AK a MŠ SR od nadbytočnej administratívy.
26. Garanti zo zahraničia. Je potrebné stanoviť všeobecne záväzné pravidlá. Nie je možné, aby jednej škole bol garant zo zahraničia akceptovateľný a inej nie.
27. Spôsob posudzovania ŠP „od stola“. Ak má pracovná skupina pochybnosti o kvalitnom zabezpečení daného ŠP po personálnej i materiálnej stránke, je potrebné navštíviť vysokú školu a konzultovať na mieste s garantom príslušného ŠP, resp. spolugarantami a oboznámiť sa aj s materiálno-technickým zabezpečením pracoviska.
28. Vypracovať a precizovať kontrolne mechanizmy.
29. Prečo zohľadňovať záujmové skupiny – nie je potrebné.
30. Poddimenzované technické odbory
31. Komisia 9 by sa mala volať Vedy o neživej prírode. Je v nej prekrytie s komisiou 12.
32. Zodpovedá obsah a forma žiadostí a ďalších podkladov pre jednania AK požiadavkám? Vyhovuje zrejme humanitným a prírodným vedám, u technických odborov je potrebné kritériá zmeniť, viac než citácie hodnotiť prínosy pre prax, aplikovaný výskum a podobne.
33. Ideální rozdělění vzhledem k množství studijních oborů není zřejmě možné, stávající rozdělění je výsledkem dosavadních zkušeností a potřeb.
34. Zodpovedá počet členov AK potrebám pre komplexné akreditácie? Komplexná akreditácia je náročný proces, ktorý si vyžaduje nielen potrebný čas, ale aj široký rozhľad a prehľad členov AK pri jej realizácii. Z tohto hľadiska je početnosťou limitovaná AK zákonite limitovaná aj možnosťou kvalifikovaného prehľadu vo všetkých odboroch a profiláciách VŠ.

Zverejňovanie informácií na WEB-e

35. Všetky hodnotiace správy a ďalšie výstupy z rokovania PS sú k dispozícii 1-2 dni na opätovné preštudovanie, aby dokumentácia verne zobrazovala rokovanie PS a názory jej členov na danú problematiku.
36. Pripomienku mám aj k získavaniu materiálov z webovskej stránky AK – čas, ktorý je potrebný na prácu s príslušným dokumentom (otvorenie, zatvorenie) je neúnosne dlhý.
37. Podklady by bolo potrebné podstatne zjednodušiť. Kým sa človek prehryzie cez balast, tak je už unavený.
38. Je zverejňovanie informácií o AK na WEB dostatočné? Občas mám problém s prístupom ku akreditačným spisom

Etický kódex

39. Mám názor podporený životnou skúsenosťou, že žiaden etický kódex nezabezpečí transparentnosť. Je to o ľuďoch v AK a PS!!
40. Pociťujete potrebu tvorby vnútorného „etického kódexu“ člena AK a člena PS AK? Nie, lebo žiaden „etický kódex“ nezabráni, aby sa v tej či onej forme nepresadzovali záujmy lobistických skupín. Nezávislosť vedeckých pracovníkov na Slovensku nie je vecou len ich charakteru a pevnej vôle, ale aj vecou ich sociálneho a spoločenského statusu. A ten je, žiaľ, ešte stále nízky.

Zloženie AK a vyťaženosť členov

41. Zodpovedá zloženie AK z hľadiska odborov potrebám pre komplexné akreditácie? Vôbec nie, pre technické odbory je stav alarmujúci.
42. Je vyťaženosť jednotlivých členov AK pri komplexných akreditáciách rovnomerná? Neviem posúdiť, ale štruktúra členov AK napovedá, že nie.
43. Je zloženie členov PS AK vhodné z hľadiska zastúpenia ďalších záujmových skupín (napr. zamestnávateľov, SAV, prípadne študentov, atď.)? Za skupinu historické vedy postrádam zástupcov HÚ SAV
44. Zodpovedá počet členov AK potrebám pre komplexné akreditácie? Nie celkom, chýba mi v nej zastúpenie humanitných vied vo väčšej miere

Dodržiavanie kritérií, mechanizmus ochrany pred rôznymi tlakmi

45. Je dodržiavanie kritérií hodnotenia akreditačných procesov dostatočné? Náznaky subjektivity (žiarlivosti na „svoje“ odbory)
46. Je mechanizmus ochrany pred politickými a lobistickými tlakmi dostatočný? Vid' akreditácia univerzity v Komárne

Niektoré pozitíva

47. Komunikácia so sekretariátom AK je na veľmi dobrej úrovni, oceňujem ochotu a ústretovosť pani riaditeľky riešiť problémy.
48. Prácu v pracovnej skupine považujem za efektívnu a objektívnu.
49. Je zdôvodňovanie zamietnutých žiadostí dostatočné? Zdá sa, že áno. V podstate kritériá na akreditovanie študijného programu, školy a pod. sú stanovené jasne a sú známe všetkým vysokým školám. Tu PS AK nemajú problémy.

50. Sú zabezpečené vnútorné kontrolné mechanizmy, ak áno, akým spôsobom? Vnútorý kontrolný mechanizmus v rámci PS AK je spravidla zabezpečený nepísaným „etickým kódexom“, podporeným dobrou znalosťou a prehľadom vo svojom odbore na ostatných VŠ na Slovensku.

2.3. Výsledky vyplývajúce z hodnotenia členmi AK

Celkový počet členov AK je v súčasnosti 21. Počet vyplnených vrátených dotazníkov bol 18, čo je 85,71 %-ná návratnosť. Z hľadiska štatistického vyhodnocovania je táto percentuálna návratnosť dobrá.

1.2. Hodnotenie výsledkov členmi Akreditačnej komisie

Kritérium 1: Hodnotenie štruktúry AK

Subkritérium: 1.1 Hodnotenie štruktúry na úrovni AK

Celková priemerná hodnota (2,853) poukazuje na uspokojivé plnenie.

Negatíva:

Nie je celkom vyvážená vyťaženosť jednotlivých členov AK pri procesoch posudzovania žiadostí.

Pozitíva:

Zloženie členov AK z hľadiska zastúpenia ďalších záujmových skupín (napr. zamestnávateľov, atď.) sa zdá byť efektívne, vyhovujúce, prevažne dobré. Podobné konštatovanie platí aj čo sa týka zloženia členov AK z hľadiska efektivity jednaní.

Subkritérium: 1.2 Hodnotenie štruktúry na úrovni stálych PS a „ad hoc“ PS

Celková priemerná hodnota (2,873) poukazuje na uspokojivé plnenie.

Subkritérium: 1.3 Hodnotenie štruktúry na úrovni účelových pracovných skupín pre komplexné akreditácie

Celková priemerná hodnota (2,306) poukazuje na uspokojivé plnenie.

Negatíva:

Vyťaženosť jednotlivých členov AK pri komplexných akreditáciách je zatiaľ nevyhovujúca, čo však súvisí s tým, že väčšina členov AK sa zatiaľ komplexných akreditácií vôbec nezúčastnila.

Subkritérium: 1.4 Hodnotenie štruktúry na úrovni sekretariátu AK

Výsledky indikujú, že v súčasnosti sa javí počet členov sekretariátu z hľadiska potrieb AK uspokojivý, avšak jeho zloženie z hľadiska kvalifikácie je menej uspokojivé. K otázke materiálno – technického vybavenie sekretariátu pre potreby AK sa väčšinou členovia nevedeli vyjadriť.

Kritérium 2: Hodnotenie kvality procesov

Subkritérium: 2.1. Hodnotenie efektivity činnosti AK

Obsah a forma žiadostí a ďalších podkladov pre jednanie AK je uspokojivá, metodika posudzovania žiadostí prevažne zodpovedá požiadavkám (výsledky poukazujú na podstatný pokrok).

Subkritérium: 2.2. Hodnotenie komunikácie

Negatíva:

Na prvý pohľad je zrejmé, vonkajšia komunikácia AK – verejnosť je nie celkom dostatočná, výsledky poukazujú len na mierny pokrok.

Pozitíva:

Vnútna komunikácia AK – sekretariát a vnútorná komunikácia AK – PS AK je skôr vyhovujúca, výsledky ukazujú podstatný pokrok (sú nad hodnotiacou škálou 3).

Subkritérium: 2.3. Hodnotenie transparentnosti procesov

Výsledky celkového hodnotenia transparentnosti procesov ukazujú podstatný pokrok, sú skôr dostatočné, identifikované (hodnota 3,1 hodnotiacej škály), výnimku predstavuje dodržiavanie lehôt na prejednávanie žiadostí v súlade s legislatívou, ktoré je uspokojivé, ale pod hodnotou 3.

Subkritérium: 2.4. Hodnotenie medzinárodnej spolupráce

Členovia AK hodnotia medzinárodnú spoluprácu ako skôr neidentifikovateľnú, výsledky ukazujú len mierny pokrok.

Subkritérium: 2.5. Hodnotenie posúdenia nezávislosti AK

Funkčná a procesná nezávislosť AK sa zdá byť skôr nevyhovujúca, mechanizmus ochrany pred politickými a lobystickými tlakmi nie je dostatočne identifikovaný. Potrebu tvorby vnútorného „etického kódexu“ člena AK a člena PS AK členovia skôr nepociťujú.

Subkritérium: 2.6. Hodnotenie kontrolných mechanizmov

Celkové výsledky hodnotenia sú v hodnotiacej škále najnižšie zo všetkých hodnotených kritérií (1,953). Členovia AK sú zriedka informovaní o postupoch šetrenia v prípade, že dôjde k porušeniu pravidiel akreditačného procesu, nevedia, či existuje dokumentácia procesu kontroly, a ak áno, či je zodpovedajúca.

Subkritérium: 2.7. Hodnotenie finančného zabezpečenia a efektivity využitia finančných prostriedkov

Vyčlenené finančné prostriedky pre činnosť AK sú nedostatočné, avšak efektívne vynakladané.

Kritérium 3: Hodnotenie výsledkov akreditačných výstupov

Negatíva:

Z výsledkov vyplýva, že neexistujú zdokumentované pripomienky VŠ a verejnosti k výsledkom činnosti AK a PS AK, ak áno, členovia AK nevedia, čoho sa týkajú.

Pozitíva:

Výsledky činnosti AK a jej PS sú z hľadiska kvantity skôr vyhovujúce, ukazujú podstatný pokrok, z hľadiska kvality platí analogické konštatovanie, ale v nižšej miere.

2.4. Ďalšie námety, pripomienky a odporúčania, vyplývajúce z hodnotenia členmi AK

Hodnotenie štruktúry na úrovni AK

1. Efektivita zloženia členov AK z hľadiska zastúpenia študijných odborov: Áno, vyhovujúce, hoci si možno predstaviť aj efektívnejšie zastúpenie jednotlivých ŠO. Prírodovedné odbory sú podcenené. Posilniť prírodné vedy a ŠO učiteľské a didaktiky. Zastúpenie členov ekonomických odborov je nadlimitné.
2. Efektivita zloženia členov AK z hľadiska zastúpenia zahraničných členov AK: Zahraniční odborníci sú dôležití, lebo prinášajú iné hodnotiace kritériá a tým pomáhajú rozšíriť zásady. Ukazuje sa to pri posudzovaní vekovej hranice garantov, ktoré je v zahraničí voľnejšie, a lepšie zodpovedá podmienkam v posttotalitnom školskom systéme ako je to na Slovensku. Nemyslím, že zahraničné členstvo prináša výrazný ošoh. Malo by byť omnoho väčšie kvôli nezávislosti a nestrannosti posudzovania. Nie je však reálne nájsť takých zahraničných členov, ktorí by mohli efektívne pôsobiť v tempe, v akom pracuje AK. Mali by sa hľadať vhodné schémy a štruktúry účasti – napr. niečo ako pravidelné preverenie činnosti nejakým medzinárodným poradným zborom. Viac zahraničných členov by iste bolo prínosom. AK by mala mať viac členov zo zahraničia, hlavne vo vedeckých oboroch, v ktorých vedecké výstupy sú písané v anglickom jazyku. V týchto oboroch by mali byť dokumenty písané v anglickom jazyku aby mohli byť posudzované zahraničnými členmi AK.
3. Efektivita zloženia členov z hľadiska efektivity jednaní: Efektivita nie je vždy dostatočne primeraná, lebo niektoré otázky sa preberajú príliš explicitne, hoci si nie vždy zaslúžia až takú pozornosť. Niektorí členovia sa vyslovujú k jednotlivým bodom príliš zoširoka, takže iným už zostáva menej času na vyjadrenie svojich názorov.
4. Vyťaženosť jednotlivých členov AK pri procesoch posudzovania žiadostí: Nie je rovnomerná, v tomto smere bude treba prijať opatrenia, aby sa zabezpečila náprava. Niektorí členovia AK sú maximálne zaťažení – postupne by asi bolo vhodné uvoľniť členov AK počas funkčného obdobia pre plnenie úloh len pre prácu v AK. Predsedovia PS sú istotne vyťažení viac, než radoví členovia. Radoví členovia ale nechceli byť radoví.
5. Vcelku AK zvláda všetky úlohy, iba v detailoch bude treba prácu vylepšiť a zefektívniť. Veľkou skúškou bude komplexné hodnotenie jednotlivých vysokých škôl, najmä s veľkým počtom fakúlt.
6. Študentov netreba do tejto činnosti zapojiť, ani ďalších pracovníkov či SAV alebo iných organizácií

Hodnotenie štruktúry na úrovni stálych PS a „ad hoc“ PS

7. Vcelku by sa práca mohla zlepšiť, ale k tomu bude treba lepšie ohodnotenie PS aj z finančného hľadiska. Reštrukturalizáciou sa zlepšila situácia. mnohí členovia zo záujmových skupín – tvrdiac, že nemajú čas – neodvedú plnohodnotnú prácu v pracovnej skupine. Nestačí občas diskutovať a hlasovať (a lobovať). Problémy bývajú najmä s členmi z praxe, SAV a zo zahraničia.
8. Zodpovedá počet a zloženie PS AK potrebám? Vcelku áno, hoci by sa mohli doplniť aj ad hoc, napr. počas komplexného hodnotenia jednotlivých fakúlt. Ale treba sústavne zabezpečiť ich finančné hodnotenie, lebo ide o odborníkov na vysokej teoretickej úrovni s bohatými pedagogickými a vedeckými skúsenosťami.
9. Vyťaženosť jednotlivých členov PS AK pri procesoch posudzovania žiadostí rovnomerná nie je rovnomerná, lebo niektorí majú bohatšie skúsenosti a poznatky, niektorí menej.

Hodnotenie štruktúry na úrovni účelových pracovných skupín pre komplexné akreditácie

10. Vcelku AK v tomto zložení funguje dobre, dokáže splniť všetky náročné úlohy, ktoré jej budú zverené. Pri komplexnom hodnotení treba lepšie a efektívnejšie zapojiť aj členov PS.

Hodnotenie štruktúry na úrovni sekretariátu AK

11. Možno vyjadriť spokojnosť, sekretariát pracuje dobre. Personálne sa úrad AK posilnil, ich pracovné prostredie je pomerne zvláštne, sťahovanie pomerne časté. Napriek určitým zmenám zostáva skoro celé bremeno technicko-administratívneho spracovania dokumentov na členov AK. Každá pracovná skupina by mala mať k dispozícii tajomníka (nie nutne rôzneho pre každú skupinu) Chýba najmä pracovník pre informatické zabezpečenie – nielen prevádzku, ale aj vývoj nových podporných nástrojov). Počet členov sekretariátu sa žiada rozšíriť tak, aby všetkým členom AK sa poskytoval primeraný servis (v súčasnosti sú členovia AK nútení zapájať do týchto aktivít pracovníkov zo svojich pracovísk). Taktiež sa žiada doplniť sekretariát o interného pracovníka z oblasti informatiky.

Hodnotenie efektivity činnosti AK

12. Obsah a forma žiadostí a ďalších podkladov pre jednania AK často nezodpovedá požiadavkám. Často je to úplne nevyhovujúce, treba hlavne ujednotiť kritériá aj štruktúru prípravy a vypracovania materiálov. Značne sú nejednotné a chaotické. Bude treba v budúcnosti častejšie vracieť žiadosti na dopracovanie, či doplnenie. Nemajú jednotnú štruktúru, ani jasný obsah. Dokonca bude treba overovať, či sú všetky informácie pravdivé a hodnoverné. Osnova a kritériá hodnotenia sú dobre prepracované, problém je v kvalite vypracovania podkladov zo strany VŠ. Sú príliš rozsiahle, podrobné v niektorých smeroch (napr. personálne charakteristiky, zoznamy publikácií), nedostatočné v iných (napr. aké témy záverečných prác sa riešia, ako sa uplatňujú absolventi atď.)
13. Metodika posudzovania žiadostí nezodpovedá požiadavkám, materiály obsahujú zbytočnosti, no často chýbajú podstatné informácie, dokonca aj na titulnej strane (občas chýbajú mená spolugarantov, údaj o tom, či ide o reakreditáciu alebo o nový ŠP a pod.). Skôr zodpovedá, i keď je poplatná formálnemu preverovaniu kvality

vstupov, a to zúžene len ľudských. Treba presunúť ťažisko k hodnoteniu samotných procesov a najmä výstupov – kritériá pre to vytvorili priestor.

Hodnotenie komunikácie

14. Treba neustále zlepšovať spoluprácu a všetko urobiť preto, aby kompetencie boli rovnomerne rozložené a nedochádzalo k nežiadúcim sporom a nejednotnosti pri výklade istých zásad a hodnotiacich kritérií.
15. Vonkajšia komunikácia AK – MŠ SR: Je dostatočná, na zasadnutiach AK sa zúčastňuje aj zástupca MŠ. Možno častejšie by mal komunikovať s členmi AK aj pán minister, lebo dochádza k nesúladu medzi informáciami, poskytnutými MŠ a zásadami, ktoré preferuje AK. Informácie smerom k verejnosti by mali byť zo strany MŠ občas premyslenejšie a presnejšie, obsahujúce väčšie uznanie práce AK. MŠ nie celkom využilo odborný potenciál AK pri príprave zmien predpisov.
16. Vonkajšia komunikácia AK – SRK: Nie je dostatočná, akoby tu bola istá konkurencia a skrytý kompetenčný spor. SRK presadzovalo pri novele svoje ciele a AK pri tom nepotrebovalo.
17. Vonkajšia komunikácia AK – verejnosť: Členovia AK by sa častejšie mali vyjadrovať v médiách o vlastných kompetenciách a o úrovni nášho vysokého školstva. V tejto oblasti sú značné rezervy. Zlepšiť komunikáciu s verejnosťou. Verejnosť sa zaujíma o AK skoro výlučne vtedy, keď je nejaká kauza. Široká verejnosť je len málo informovaná o práci AK.

Hodnotenie transparentnosti procesov

18. Zverejňovanie informácií o AK na WEB: Informácie nie sú úplne dostatočné, lebo by bolo treba zverejňovať jednotlivé žiadosti aj s číslami, ktoré im prisudzuje MŠ. Vedenie univerzít a fakúlt nepozná tieto čísla, čo občas zapríčiňuje isté problémy. Pomohlo by to aj AK. Podľa niektorých možno až nadmerné – zverejnením mien členov pracovných skupín sa vraj uľahčuje lobovanie. Na druhej strane AK nestíha vyrobiť o akreditácii viac informácií, ktoré by mohli prispieť k zlepšeniu informovanosti verejnosti a odstráneniu niektorých mýtov.
19. Dodržiavanie kritérií hodnotenia akreditačných procesov: Príliš veľký dôraz sa kladie na garanta, hoci aspoň také dôležité je brať do úvahy pri hodnotení kvalifikačnú štruktúru ŠP. Žiaľ, garant je niekedy umelo dosadený vedením pracoviska a fakulty, stáva sa, že iba formálne figuruje na zozname garantov a iba minimálne ovplyvňuje študijný proces. Napriek snahe o dodržiavanie rovnakého metra nepostupujú všetky pracovné skupiny rovnako. Na úrovni AK sa nie vždy podarí odchýlky napraviť pri konečnom rozhodovaní, čo je napriek enormnej snahe zložité okrem iného aj pre obrovský počet žiadostí.
20. Definovanie požiadaviek na doplnenie žiadostí pri ich prerušení: Nie je transparentné, pracoviská a fakulty konajú svojvoľne, niekedy až nezodpovedne. Nie dostatočne. Za požiadavkou na doplnenie žiadostí sa väčšinou skrýva prvé varovanie, v čom je žiadosť slabá, avšak formálne sa to tak neformuluje.
21. Zdôvodňovanie zamietnutých žiadostí: Je to dostatočné vždy, dokonca by sa mohli sprísniť kritériá, hlavne pri hodnotení kvalifikačnej štruktúry ŠP. Zdôvodnenie by malo byť podrobnejšie, väčší dôraz by sa mal klásť na odporúčaciu zložku. Na druhej strane, zdôvodnenie by nemalo byť okamžite predmetom napadnutia dotknutou vysokou školou.

22. V tejto oblasti bude treba urobiť nápravu. Hlavne počas komplexného hodnotenia treba dosiahnuť, aby vysoké školy pristupovali zodpovednejšie ku svojim povinnostiam a pracovným úlohám.

Hodnotenie medzinárodnej spolupráce

23. Vcelku treba naše vysoké školy viac zosúladiť s vysokými školami v zahraničí. Tu môže zohrať väčšiu úlohu AK. Viem o spolupráci s ČR.
24. Naplňovanie Štandardov a smerníc pre zabezpečovanie kvality v Európskom priestore vysokého školstva: Najprv by sa mali viac spopularizovať. AK by si mala prediskutovať, čo znamenajú v slovenských podmienkach.

Hodnotenie posúdenia nezávislosti AK

25. Je silná previazanosť s MŠ. Pociťujem snahy o ohrozenie nezávislosti AK. AK nemá postavenie samostatnej nezávislej inštitúcie. AK by mala byť nezávislá od Ministerstva školstva. Neexistuje koncepcia rozvoja vysokých škôl v SR. Každá zmena ministra (nielen vlády) prináša novú predstavu o smerovaní vysokého školstva. Školy zakladajú lobistické (politické alebo finančné) kruhy. O kvalitu má záujem len niekoľko málo vysokých škôl, dokonca len niekoľko fakúlt.

Hodnotenie kontrolných mechanizmov

26. Vnútorne kontrolné mechanizmy, ak nejaké sú, nemajú systematický charakter. Existujú štandardné postupy od vyjadrenia sa všetkých zúčastnených po urobenie uzáveru a prípadnej nápravy. Nie sú špeciálne pomenované a neexistovala doteraz ani skupina v rámci AK, ktorá by to mala štandardne za úlohu.

Hodnotenie finančného zabezpečenia a efektivity využitia finančných prostriedkov

27. V rámci možností je to obstojné, ale nie ideálne. Naše školstvo je finančne podvyživené, nedostatočne honorované. To sa odráža aj pri financovaní činnosti AK. Doriešiť honoráre členov PS. Práca, ktorú vykonala AK pre slovenské vysoké školstvo je napr. neporovnateľne väčšia, než hodnotenie EUA, nie som si však istý, ako je to s porovnatelnosťou financií. Mnohokrát členovia AK a pracovných skupín venujú svoj voľný čas, svoje automobily atď. v prospech činnosti AK. Finančné ohodnotenie členov AK, sekretariátu, a predsedu AK by malo byť nadštandardné.

Hodnotenie výsledkov akreditačných výstupov

28. Výsledky činnosti AK a jej PS z hľadiska kvantity: Z hľadiska kvantity sú určite dobré, skôr táto kvantita by sa mala obmedzovať. Množstvo práce, ktoré odvedla AK v posledných rokoch, je unikátne z celoeurópskeho hľadiska.
29. Výsledky činnosti AK a jej PS z hľadiska kvality: Zatiaľ sú dobré, ale najmä komplexné hodnotenia by mali priniesť rukolapné výsledky. Proces KA sa nesmie zbyrokratizovať. V absolútnej väčšine áno, vychádzajúc z existujúcich metódík, formulárov a postupov.
30. Existencia zdokumentovaných pripomienok VŠ a verejnosti k výsledkom činnosti AK a PS AK: Existujú skôr vo forme pripomienok, už menej v dokumentovanej podobe.

Existujú pokusy aj o diskreditáciu AK. Niektorí sa dožadovali prehlásenia ich univerzity za výskumnú univerzitu.

Existujú problémy, ktoré by sa mali riešiť, ak áno, navrhnete ktoré.

- a. Vysoké školy nedodržiavajú – neviem ako často, ale dostatočne často na to, aby to bol významný problém – literu a ducha zákonov a predpisov. AK je zaťažená tým, že musí posudzovať niečo, čo nie je pravdou, ale kamuflážou. Najväčším problémom je konanie v rozpore s pravdou.
- b. Bude treba premyslieť funkciu garanta, lebo v súčasnosti je táto funkcia preceňovaná i podceňovaná; preceňovaná tým, že sa na ňu kladie veľký dôraz pri hodnotení; podceňovaná preto, lebo v praxi garant ani zďaleka nemá také možnosti ovplyvňovať vysokoškolskú výučbu a vedeckú činnosť než sa mu formálne a administratívne pripisuje;
- c. Jednotlivé ŠP by malo zabezpečovať 5-6 profesorov a docentov, aj u ostatných pracovníkov bude treba striktne vyžadovať titul PhD. , lebo sú prípady, že niekto 15-20 rokov pôsobí na univerzite alebo vysokej škole a pokojne stagnuje vo svojom kvalifikačnom raste;
- d. Aspoň v rámci „visegrádskej štvorky“ treba viac koordinovať celý školský systém a jeho fungovanie, lebo vyrastá z takmer rovnakého základu a bol rovnako postihnutý vyše štyridsaťročnou totalitou, ktorá deformovala hlavne humanitné a spoločenské vedy, a tým aj podmienky na ich výučbu; následky pretrvávajú dodnes.
- e. Pociťujem snahu MŠ ovládnuť činnosť AK a zmäkčiť kritériá hodnotenia.
- f. Rovnomernejšie rozloženie odborov reprezentované členmi v AK a personálne dobudovanie sekretariátu AK.
- g. Dúfam, že proces sebahodnotenia našej AK pomôže byť lepšou a efektívnejšou.
- h. Pociťujete potrebu tvorby vnútorného „etického kódexu“ člena AK a člena PS AK? Etický kódex je len formálne gesto, etický kódex musí mať každý člen v sebe. Každý koná podľa svojho vedomia a svedomia, nenecháva sa ovplyvňovať „vonkajšími“ okolnosťami.

3. SWOT analýza

Analýza SWOT predstavuje komplexnú metódu kvalitatívneho vyhodnotenia relevantných stránok fungovania AK, prípadne problémov, riešení a jej súčasnej pozície. Je silným nástrojom pre celkovú analýzu AK (vnútorných a vonkajších) činiteľov a v podstate zahŕňa postupy techník strategickej analýzy. Jadro metódy spočíva v klasifikácii a ohodnotení jednotlivých faktorov, ktoré sú rozdelené do 4 základných skupín (t.j. faktory vyjadrujúce silné alebo slabé vnútorné stránky a faktory vyjadrujúce príležitosti a ohrozenia ako vlastnosti vonkajšieho prostredia. Analýzou vzájomnej interakcie jednotlivých faktorov silných a slabých stránok na jednej strane voči príležitostiam a ohrozeniam na druhej strane je možné získať kvalitatívne informácie, ktoré charakterizujú a hodnotia úroveň ich vzájomného stretu.

Analýza SWOT vychádza z predpokladu, že AK dosiahne úspech maximalizáciou predností a príležitostí a minimalizáciou nedostatkov a ohrození. Mala by:

1. Poskytnúť najmä predsedovi a členom AK logický rámec pre hodnotenie súčasnej a budúcej pozície AK.
2. Z tohoto hodnotenia by sme mali usúdiť na strategické alternatívy, ktoré by mohli byť v našej situácii najvhodnejšie.

3. Mala by sa realizovať periodicky, aby informovala o tom, ktoré interné alebo externé oblasti nadobudli alebo naopak stratili na význame vzhľadom k činnostiam AK.
4. Mala by viesť k zlepšenej činnosti (výkonnosti) AK.